

Університетські Вісті

У НОМЕРІ:

УРОЧИСТА АКАДЕМІЯ	стор. 1
ПРИВІТАННЯ РЕКТОРА	стор. 1
ЛАУРЕАТИ ПРЕМІЇ	стор. 2
З ІСТОРІЇ УНІВЕРСИТЕТУ	стор. 3
СТУДЕНСЬКА ОЛІМПІАДА	стор. 4
СПОРТИВНІ НОВИНИ	стор. 4

ЗАСНОВНИКИ: РЕКТОРАТ ТА КОЛЕКТИВ УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА № (854) ВІВТОРОК 24 ТРАВЕНЬ 2016 р. Виходить з 1957 р. Безкоштовно

УРОЧИСТА АКАДЕМІЯ ДО ДНЯ НАУКИ В УНІВЕРСИТЕТІ

Традиційно цього року в Уманському національному університеті садівництва відбулася урочиста Академія, присвячена Дню науки.

Відкрив Академію проректор з наукової та інноваційної діяльності Віктор Карпенко, який наголосив, що незважаючи на труднощі, завдяки наполегливій праці вчених університет має сучасні наукові школи та відомі технологічні розробки. Віктор Петрович сердечно привітав зі святом всіх науковців, викладачів, майбутніх вчених – студентів та аспірантів! Побажав нових творчих успіхів, досягнення найвищих висот у науці.

Начальник науково-дослідної частини, доктор сільськогосподарських наук Сергій Полторецький ознайомив присутніх із історією становлення та сьогодення науки в Уманському НУС.

Із вітальним словом виступила ректор, доктор економічних наук, професор Олена Непочатенко, яка побажала всім негаснучого натхнення на нові наукові сподвижницькі досягнення та відкриття і вручила колегам Почесні грамоти Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, Черкаської обласної ради, Управління агропромислового розвитку Черкаської облдерж-адміністрації та Уманського національного університету

садівництва за високу професійну майстерність, досягнуті успіхи у науковій діяльності та з нагоди Дня науки.

Також на святі були присутні: голова Уманської районної державної адміністрації Олійник Віталій; голова Уманської районної ради Супрунець Оксана; заступник міського голови Бабич Вікторія; голова Уманської районної профспілкової організації працівників АПК Гаркава Варвара.

Гості привітали присутніх з Днем науки та нагородили науковців Почесними грамотами за вагомий внесок у справу підготовки висококваліфікованих кадрів для агропромислового комплексу України, високу професійну майстерність, досягнуті успіхи в науковій діяльності та з нагоди Дня науки.

У перерві між нагородженням, гостей свята розважали вихованці Центру культури і виховання Уманського НУС. Окрасою урочистої Академії стала виставка різноманітних видів ірисів, які зачарували всіх присутніх гостей.

На завершення заходу Віктор Петрович ще раз побажав усім творчої наснаги, постійного наукового пошуку, нових звершень і подальших здобутків на науковій ниві. Добра, здоров'я і миру!

ПРЕС-ЦЕНТР УНІВЕРСИТЕТУ

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Щороку ми відзначаємо професійне свято усіх, хто прогресивно мислить та впевнено дивиться у невідоме, для більшості, завтра – День науки.

Уманський національний університет садівництва здавна славиться на вітчизняних і зарубіжних теренах своїми значними науковими здобутками. У стінах нашого навчального закладу сформувалися, розвиваються і працюють донині багато відомих особистостей, для яких наука – не просто сфера діяльності, а стиль життя.

Ми завжди пишалися нашими надбаннями, щоденно примножуючи їх і прагнучи бути кращими. Саме тому щороку наші сподівання та прагнення знаходили гідний відгук серед наукової спільноти та керівних інституцій. І традиційно головна заслуга в цьому наших науково-педагогічних працівників, які є не просто дослідниками за покликанням, а практиками наукових звершень.

Бажаю всім вам негаснучого натхнення на нові наукові сподвижницькі досягнення та відкриття. Нехай міцне здоров'я та ясний розум спонукають кожного з нас до нестандартних, прогресивних рішень, а тепло та затишок родинного вогнища оберігає від хибних кроків. Миру вам, любові та наукового світоча на тернистому шляху глибоких пізнань!

ДОРОГІ СТУДЕНТИ, ВИКЛАДАЧІ, СПІВРОБІТНИКИ

Україна – держава з багатою історією та талановитим, щедрим душею і сильним духом народом. І таємниця цього вікового феномену криється у прадавніх віруваннях і символах, за допомогою яких люди землі української захищалися від лиха, закликали добро та процвітання, розповідали про власні радості й печалі. Саме цими знаками вишивали ритуальні полотна рушників і килимів, їх ткали на gobеленах і майс-терно, стіжок за стійком, хрестик до хрестика, клали на сорочки.

Українська вишивка вважається у світі чи не найунікальнішим сакральним описом бажань, вірувань, сподівань. І величний у своєму доброму майбутті той народ, який береже пам'ять і настанови предків.

19 травня ось уже котрий рік поспіль ми, українці, відзначаємо свято вишиванки. І в цей день кожен з нас відчуває незримую єдність з предками, оволодіває частинкою вселенської мудрості рідного народу.

Тож бажаю нехай усі барви рідної землі та мудрість поколінь українського народу огортають нас із новою силою, відчути кожному древню велич і незламність духу. Нехай вишиванка – прадавній оберіг сотень долі українців, – при-носить радість, захищає від несп-раведливості й омани, дарує ясність думок і життєвий запал.

РЕКТОР

ОЛЕНА НЕПОЧАТЕНКО

ДО ДНЯ НАУКИ

18 травня в рамках Днів науки Уманського національного університету садівництва відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Філософія саду і садівництва в світовій культурі: джерела та новітні інтерпретації».

Метою конференції було об'єднання інтелектуальних зусиль представників науки, освіти й духовенства в концептуалізації стратегічних напрямків навчання студентів аграрних ВНЗ, базою яких є знання історії і культури свого краю, а також розкриття з філософсько-українознавчих диспозицій феномену саду та садівництва.

Крім студентів і науково-педагогічних представників університету, серед гостей присутніми були Косенко Іван (директор Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України, член-кореспондент НАН України, доктор біологічних наук, заслужений працівник культури України) та Єрей Дмитро Белей (настоятель парохії Собору Пресвятої Богородиці Української Греко-Католицької Церкви м. Умань), які виступили з цікавими доповідями про історію створення й сьогодення

ДЕНЬ ВИШИВАНКИ В УНІВЕРСИТЕТІ

дендрологічного парку «Софіївка» та християнські цінності й християнство у контексті світової культури.

Цікавою та змістовною була доповідь завідувача кафедри філософії Західно-Чеського університету у Пльзені (Чеська Республіка) Миколи Дем'янчука та професора кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін Уманського НУС Павла Ямчука.

На сучасному етапі розвитку українського суспільства особливої актуальності набуває розроблення новаторських концепцій філософії розуміння саду і садівництва у сенсі відродження традиційного українського трактування цих понять, яке було дещо призабутим у період стрімких соціальних змін минулого століття. Тому садівництво, як особлива світоглядна категорія, здатне трансформувати індивідуальне та громадське бачення соціального й науково-технічного прогресу в бік глибшого розуміння перспектив формування нової етики взаємодії людини та довкілля в умовах нинішнього формування цінностей і пріоритетів новітнього інформаційного суспільства.

Конференція пройшла в атмосфері плідної співпраці між науковцями і студентами нашого університету.

СЕРГІЙ ПОЛТОРЕЦЬКИЙ,
НАЧАЛЬНИК НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЧАСТИНИ

Оголошено результати обласного етапу XIII Всеукраїнського фестивалю художньої творчості «Софіївські зорі»

Фестиваль «Софіївські зорі» – велике свято єднання студентської молоді, потужний захід для збереження і розвитку української самобутньої культури, могутня сила виховання юного покоління українців у дусі поваги і любові до України і свого народу в цілому.

Тринадцятий рік поспіль своїм талантом аграрії запалюють серця мільйонів людей, додають сили і наснаги, стають прикладом для наслідування, дарують доброту та впевненість у завтрашньому дні. А вже мистецька студентська молодь є втіленням найкращих творчих ідей, з яких вибудовується культурне сьогоднішнє нашої держави.

В Уманському НУС відбувся обласний етап тринадцятого Всеукраїнського фестивалю художньої творчості «Софіївські зорі». Сам фестиваль було започатковано 24 жовтня 2001 року на базі нашого університету. З того часу яскраве мистецьке дійство вирує в усіх аграрних навчальних закладах і завершується на Уманській землі, а місто Умань стало центром культури і мистецтва, місцем народження нових талантів і зірок, на які так багата наша щедра Україна.

Із вітальним словом до учасників і гостей фестивалю звернулася ректор, професор Олена Непочатенко, яка побажала всім успіхів, невичерпної життєвої енергії, величезної сили волі і нездоланного бажання перемагати.

Для участі в обласному етапі фестивалю прибули кращі творчі колективи з семи структурних підрозділів Уманського національного університету садівництва.

Розпочали цьогорічний мистецький вир творчі колективи університету: народний ансамбль пісні і танцю профспілок України «Хлібодари»; народний самодіяльний ансамбль танцю профспілок України «Нивка»; народний вокальний жіночий ансамбль «Криниченька»; народний самодіяльний оркестр духових інструментів; театр танцю «Модерн»; народний вокальний жіночий ансамбль «Криниченька»; народний самодіяльний естрадно-інструментальний ансамбль «Диксиленд»; народний самодіяльний студентський театр естрадних мініатюр «Добродії»; інструментальний ансамбль «Унікум».

На сцені альма-матер виступили творчі колективи з Чигиринського, Ананьївського, Городищенського, Шевченківського, Тальнівського, Уманського та Тальнянківського коледжів.

За рішенням журі нагороди отримали:

- У вокальному жанрі (солоспів):
Перше місце:
1. Дар'я Царенко – Тальнівський будівельно-економічний коледж;
2. Олексій Щербина – Уманський агротехнічний коледж;
3. Олена Степова – Тальнянківський агротехнічний коледж.
Друге місце:
1. Інна Лисиця – Чигиринський економіко-правовий коледж;
2. Віктор Сірий – Ананьївський аграрно-економічний коледж;
3. Катерина Закрижевська – Ананьївський аграрно-економічний коледж;
4. Леся Мушкевич – Уманський агротехнічний коледж;
5. Владислава Мороз – Тальнівський агротехнічний коледж.
Третє місце:
1. Юлія Сапельнікова – Уманський НУС;
2. Антоніна Холод – Чигиринський економіко-правовий коледж;

3. Карина Карпюк – Городищенський коледж;
4. Людмила Павлова – Шевченківський коледж;
5. Тетяна Дубченко – Тальнянківський агротехнічний коледж.

Дуети:
1. Дует у складі Катерини Закрижевської та Віктора Сірого – Ананьївський аграрно-економічний коледж;
2. Дует «Гармонія» – Городищенський коледж;
3. Дует у складі Марії Коваленко та Марини Коваленко – Шевченківський коледж.

Ансамблі:
Перше місце:
1. Народний аматорський естрадний гурт «ОБРИИ» Тальнянківського агротехнічного коледжу.

Друге місце:
1. Народний вокальний жіночий ансамбль «Криниченька» Уманського НУС;
2. Молодіжний гурт «Тальнянківські козаки» Тальнянківського агротехнічного коледжу;
3. Народний аматорський ансамбль української пісні «Горлиця» Тальнянківського агротехнічного коледжу;
4. Чоловічий квіртет «Акорд» Шевченківського коледжу.

Хор:
Перше місце:
1. Народний ансамбль пісні і танцю профспілок України «Хлібодари» Уманського НУС.

У жанрі «Хореографія»:
Ансамблі:
Перше місце:
1. Народний самодіяльний ансамбль танцю профспілок України «Нивка» Уманського НУС;
2. Театр танцю «Модерн» Уманського НУС.

Друге місце:
1. Танцювальний колектив «Аврора» Тальнівського будівельно-економічного коледжу.

Мала форма:
Перше місце:
1. Катерина Гончаренко та Іван Голубєв – солісти народного самодіяльного ансамблю танцю профспілок України «Нивка» Уманського НУС;
2. Марина Ягода та Віталій Деньгін – солісти народного самодіяльного ансамблю танцю профспілок України «Нивка» Уманського НУС.

Жанр: «Народні звичаї та обряди»:
Перше місце:
1. Фольклорний юнацький ансамбль «Колодйчик» Тальнівського будівельно-економічного коледжу.

Інструментальний жанр:
Перше місце:
1. Народний самодіяльний естрадно-інструментальний ансамбль «Диксиленд» Уманського НУС.
Друге місце:
1. Народний самодіяльний оркестр духових інструментів Уманського НУС;
2. Інструментальний ансамбль «Унікум» Уманського НУС.

Театральний жанр:
Перше місце:
1. Ліліана Калюжна – Уманський агротехнічний коледж.

Протягом відбіркової концертної програми в залі панувала приємна та радісна атмосфера, всі отримали масу позитивних емоцій та з нетерпінням чекатимуть на наступну зустріч.

Прес-центр Уманського НУС

НАШІ ВИПУСКНИКИ – ЛАУРЕАТИ ПРЕМІЇ ІМЕНІ М. Г. ХОЛОДНОГО

Балабак
Олександр Анатолійович

Косенко
Іван Семенович

Опалко
Анатолій Іванович

Плеяда лауреатів Премії імені М.Г. Холодного в галузі ботаніки, фізіології та екології рослин у 2016 році поповнилася іменами трьох випускників нашого університету різних років, знаних науковців, багаторічних членів Черкаського відділення Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. М.І. Вавилова. Цю престижну Премію член-кор. НАНУ, доктор біол. наук, професор Іван Косенко, кандидат с.-г. наук, професор Анатолій Опалко та кандидат с.-г. наук Олександр Балабак отримали за серію наукових праць з питань біології фундуку, селекції і вдосконалення технології його розмноження.

Відзначаючи непересічні досягнення лауреатів неможна не згадати, що питання біології, інтродукції, поширення та господарського використання представників роду *Corylus* L. в Україні стали об'єктом досліджень І.С. Косенка ще з першої половини 80-х років минулого сторіччя. Вивчення роду розпочалося з наймеш дослідженого виду *Corylus colurna* L. — ліщини деревовидної. При дослідженні цієї рослини він особливу увагу звертав на біологію її розмноження з метою масового впровадження у зелене будівництво. Нині цей вид ліщини, що внесений до Червоної книги Росії та Червоної книги Краснодарського краю, Республіки Адігея, Карачаєво-Черкесії та Північної Осетії і охороняється в ряді заповідників Російської Федерації, завдяки впровадженню результатів наукових досліджень І.С. Косенка, став звичним компонентом озеленення міст і сіл України.

У наступні роки коло наукових інтересів І.С. Косенка розширилось, інші види роду *Corylus* поповнили предмет подальших досліджень, до виконання яких він залучив ряд науковців Національного дендрологічного парку "Софіївка" НАН України, зокрема А.І. Опалко, О.А. Балабака та ін. Плідна співпраця сприяла уточненню системи роду, вдосконаленню методів селекції та розробці нових технологій розмноження. Зокрема було сформульовано нову концепцію вітчизняного фундукарства, яка розвиває і конкретизує попередні результати багаторічних фундаментальних досліджень, як І.С. Косенка, так і його колег, з питань інтродукції і систематики, біології насінного і прискореного вегетативного розмноження, планування стратегії залучення в гібридизацію зібраних у численних експедиціях видів і форм роду *Corylus*.

Параметри моделі нового сорту фундука, що враховує потреби вітчизняних переробних галузей, зокрема кондитерської і фармацевтичної, їхні вимоги щодо якості сировини, ґрунтуються на попередніх напрацюваннях з питань генетики й селекції на антропоадаптивність, інтродукції та інших способів збагачення різноманіття генотипів фундука і решти садових рослин в Україні. Розробляються схеми схрещувань, підбору пар, добору сіянців, включення біотехнологічної ланки у селекційний процес як на стадії пророщування проблемних гібридних зародків, так і для їх вегетативного розмноження «*in vitro*», адаптації пробіркових рослин до нестерильних умов «*ex vitro*». Ефективне планування та виконання циклічних схрещувань, включаючи міжвидові реципрокні, сприяло створенню нового селекційного матеріалу для виведення сортів фундука, пристосованих до агрологічних умов України, спроможних формувати горіхи з високим вмістом ненасичених жирних кислот (олеїнова, лінолева і ліноленова), придатних для екстрагування есенціальних фосфоліпідів для фармацевтичної промисловості та корисних добавок до дитячого харчування. Результати останніх робіт зі створення цінного селекційного матеріалу, а відтак нових сортів фундука з підвищеним вмістом у горіхах есенціальних фосфоліпідів не мають аналогів у світі. Сорти Софіївський 4 і Софіївський 15, що підтвердили свої переваги у станційних випробуваннях, нині готуються до подання на кваліфікаційну експертизу з метою наступної державної реєстрації.

Аналіз стану самозабезпечення горіхами потреб вітчизняної харчової промисловості, фармації та населення і ґрунтовні дослідження щодо можливості промислового фундукарства у більшості регіонів України сприяли уточненню параметрів Галузевої програми розвитку горіхівництва в Україні до 2025 року, яку передбачається не лише самозабезпечення, а й розвиток експортного потенціалу. У нинішніх умовах підвищеного попиту на горіхи фундука на світовому ринку налагодження виробництва на експорт високоякісних горіхів фундука, може стати одним з найважливіших сільськогосподарських об'єктів міжнародної торгівлі, що матиме надзвичайне значення для економіки України.

Новизна досліджень підтверджена отриманим у 2015 році патентом на спосіб розмноження фундука та рядом опублікованих в українських та зарубіжних виданнях наукових праць, що вносять вагому частку у ботанічну науку і прикладне горіхівництво.

Тож привітаємо наших колег з черговим визнанням їхніх наукових досягнень і побажаємо їм міцного здоров'я, оптимізму, творчого натхнення й наснаги в подальших дослідженнях та нових наукових звершень.

КОЛЕКТИВ УМАНЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА

ВСЕУКРАЇНЬСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

В Уманському національному університеті садівництва відбулася Всеукраїнська наукова конференція молодих учених «Актуальні проблеми садівництва в сучасній аграрній науці» стартували традиційні Дні науки.

Відкриття конференції розпочалося зі вступного слова голови ради молодих учених Уманського НУС, кандидата сільськогосподарських наук, доцента Ігоря Прокопчука та завідувача відділу інтелектуальної власності, комерціалізації та трансферу технологій, кандидата економічних наук, доцента Олександра Бурляя, в якому вони привітали всіх учасників та гостей з початком роботи, зазначивши, що конференція є гарною нагодою для обміну науковим досвідом, думками, новітніми дослідженнями.

Захід зібрав представників молодшої наукової еліти з провідних вищих навчальних закладів та наукових установ України, зокрема: Уманського національного університету садівництва, ДУ «Інститут охорони

ґрунтів України», Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААНУ, Львівського національного аграрного університету, Одеського державного екологічного

університету, Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, Харківського національного університету будівництва та архітектури, Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», ННЦ

«Інститут аграрної економіки», Київського університету харчових технологій, Харківського державного університету харчування та торгівлі, Національного дендрологічного

парку «Софіївка» НАН України, Українського науково-дослідного інституту лісового господарства і агролісомеліорації ім. Г.М. Вісоцького, Вінницького національного аграрного університету.

Конференція проходила у формі пленарного засідання та засідань наукових секцій,

на яких було розглянуто актуальні питання технологій вирощування основних сільськогосподарських культур, проектів озелення присадибних ділянок, розробки сучасної сільськогосподарської техніки, удосконалення харчових технологій, фінансово-економічних та управлінських відносин, перспектив розвитку економіки країни та сільського господарства зокрема й ін.

Доповіди, що прозвучали під час засідань, послуговували плідним підґрунтям для обміну думками із зазначеної проблематики. За результатами конференції було опубліковано збірку матеріалів тез доповідей учасників наукового заходу.

У збірнику наведено результати наукових досліджень вітчизняних та іноземних науковців: аспірантів, докторантів, викладачів, наукових співробітників та фахівців провідних навчальних закладів й установ, що займаються дослідженнями з питань аграрної науки.

ІГОР ПРОКОПЧУК,
ГОЛОВА РАДИ МОЛОДИХ УЧЕНИХ
УМАНЬКОГО НУС

